

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ

«Ужгородський національний університет»,

протокол № 8 від 29.08. 2016 р.

Голова Вченої ради, ректор

В.І. Смоланка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 «Соціальні та поведінкові науки»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 053 «Психологія»

1. ВСТУП

Метою освітньої програми є оволодіння студентами другим (магістерським) рівнем вищої освіти, відповідно до сьомого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій України.

Освітня програма використовується під час:

- ліцензування та акредитації, інспектування навчальної діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг і термін навчання магістрів;
- загальні компетентності;
- професійні компетентності за спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації спеціальності;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації докторів філософії спеціальності.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі ступеня магістра, які навчаються в ДВНЗ «УжНУ»;
- викладачі ДВНЗ «УжНУ», які здійснюють підготовку магістрів зі спеціальності 053 «Психологія»;
- Екзаменаційна комісія спеціальності 053 «Психологія»;
- Приймальна комісія ДВНЗ «УжНУ».

Освітня програма поширюється на кафедри ДВНЗ «УжНУ», які здійснюють підготовку фахівців ступеня магістрів зі спеціальності 053 «Психологія».

Нормативні посилання. Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37, 38.
2. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с.
5. Сучасні підходи до побудови освітніх програм: Методичні матеріали / Укладачі: Холін Ю. В., Кравцов С. О., Маркова Т. О. – Харків, 2014. – 36 с.
6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія /Ю.М. Рашкевич. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
7. Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010». – Київ, Центр учбової літератури, 2011. – 360 с.

Мета програми:

надати освіту в галузі психології з широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до окремих, що вибрані молодими особистостями, психологічних аспектів діяльності та поведінки людини для продовження навчання.

Фахівець в галузі психології здатний до наступних видів діяльності:

- а) виявлення нахилів, здібностей людей та перспектив їх розвитку;
- б) застосування кількісних і якісних, індивідуальних і групових методів психодіагностики у відповідності до поставленої мети (психологічною практикою);
- в) консультативна допомога керівникам з питань психології управління;
- г) планування та забезпечення робіт щодо оптимізації соціально-психологічного клімату в організаціях;
- д) розробка планування і спрямування діяльності людей на досягнення конкретних цілей;
- е) розробка перспективних планів з надання психологічної допомоги різним категоріям населення;
- є) проведення аналізу ситуацій та проблем шляхом активізації процесів самонавчання та саморозвитку;
- ж) проведення на відповідному науково-методичному рівні викладання психологічних дисциплін у вищих навчальних закладах (ВНЗ);
- з) проведення науково-дослідницької роботи, участь в роботі наукових конференцій, з'їздів з публікацією наукових статей.

Обсяг програми: 90 кредитів ЄКТС.

Нормативний термін навчання: 1 роки 5 місяців.

Перелік нормативних модулів (навчальних дисциплін і практик) наведений у таблиці 2.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї освітнього ступеню «бакалавр» та відповідного диплому, виданого вищим навчальним закладом III – IV рівню акредитації.

Система атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після виконання студентами у повному обсязі навчального плану та відбувається у формі складання комплексного державного екзамену та захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

Загальні компетенції:

Компетенції соціально-особистісні (КСО)

- гуманістична спрямованість (КСО-1);
- особиста і соціальна відповідальність (КСО-2);
- почуття власної гідності й повага гідності інших людей (КСО-3);
- емпатійність, толерантність (КСО-4);
- розуміння та сприйняття етичних і моральних норм науково-дослідницької і професійної діяльності (КСО-5);
- здатність учитися протягом усього життя (КСО-6);
- здатність до критики й самокритики (КСО-7);
- креативність, здатність до системного мислення (КСО-8);
- адаптивність і комунікабельність (КСО-9);
- наполегливість у досягненні мети (КСО-10);
- турбота про якість виконуваної роботи (КСО-11);
- володіння навичками логічної побудови наукового тексту, усного мовлення, уміння аргументувати свою наукову, громадянську та професійну позиції (КСО-12);
- володіння навичками чітко формулювати і викладати думки письмово та в усній формі іноземною мовою (КСО-13);
- залучення і використання у професійній діяльності новітніх інформаційних технологій, здатність до прийняття самостійних рішень у нестандартних ситуаціях (КСО-14).

Загально-наукові компетенції (КЗН)

- розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення (КЗН-1);
- знання основних тенденцій і пріоритетів політико-правового, соціально-економічного і культурного розвитку сучасної України (КЗН-2);
- знання специфіки і основних напрямків освітнього, наукового співробітництва і взаємовпливу світової і вітчизняної науки і освіти у сфері соціальної роботи (КЗН-3);
- володіння навичками соціальної і професійної комунікації іноземною мовою (КЗН-4);
- знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси (КЗН-5);
- знання специфіки і основних напрямів освітнього та наукового співробітництва і взаємовпливу у глобалізованому світі (КЗН-6);
- розуміння значення і ролі соціальної роботи в системі сучасних наукових знань (КЗН-7).

Інструментальні компетенції (КІ)

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою (КІ-1);
- знання іншої мови (мов) (КІ-2);
- навички роботи з комп'ютером (КІ-3);
- навички управління інформацією (КІ-4);
- дослідницькі навички (КІ-5).

Професійні компетенції:

Загально-професійні компетенції (КЗП)

- уміння застосувати на практиці базові та інструментальні цінності психології, розуміння соціальних і психологічних наслідків своєї професійної діяльності (КЗП);
- бути готовим до участі у здійсненні управлінських заходів для вирішення ситуацій, які утруднюють соціальне функціонування окремих індивідів, сімей, груп, громад (КЗП-1);
- бути здатним до координації зусиль різних організацій психологічної сфери щодо вирішення психологічних проблем і завдань в інтересах психологічного захисту груп ризику (КЗП-2);
- сприяти підвищенню організаційної культури психологічних служб (КЗП-3);
- володіння навичками аналізу соціального та фізичного середовища, інфраструктури забезпечення благополуччя різних груп населення (КЗП-4);
- готовність до участі в підготовці, організації і проведенні психологічних досліджень з метою виявлення психологічно значимих проблемних ситуацій, визначення стратегій, методів їх вивчення і вироблення рекомендацій з їх вирішення (КЗП-5);
- володіння навичками обробки психологічних даних і соціальної статистики на основі використання сучасних інформаційних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення (КЗП-6);
- уміння оформляти і представляти результати науково-дослідницької і науково-прикладної роботи у відповідності із нормативними документами та стандартами (КЗП-7);
- готовність систематично використовувати результати наукових досліджень у забезпеченні ефективності роботи психологічних служб (КЗП-8);
- готовність до пошуку інноваційних шляхів підвищення ефективності психологічної культури в цілому та психологічного захисту населення зокрема (КЗП-9);
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді (КЗП-10);
- володіння навичками моніторингу і контролю діяльності окремих працівників і підрозділів закладів психологічних служб (КЗП-11);
- уміння критично оцінювати принципи і механізми професійної діяльності в рамках обраного профілю і конкретного випадку (КЗП-12);

- готовність до медико-психологічної діяльності у закладах психологічних служб (КЗП-13).

Спеціалізовано-професійні компетенції (КСП)

- володіння навичками диференціації психологічної допомоги клієнтам з врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик (КСП-1);
- організація і проведення заходів з профілактики психологічних проблем, які порушують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому (КСП-2);
- здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі соціології, психології, педагогіки, права, менеджменту та ін. наук для діагностики, прогнозування, проектування і моделювання соціальних та психологічних процесів і явищ у контексті психологічного здоров'я населення, формування, відновлення або розвитку життєвих ресурсів і благополуччя клієнтів, посередництво між клієнтами та структурами, що надають послуги, з метою максимізації психологічних ресурсів у відповідності до потреб та інтересів користувачів послуг (КСП-3);
- здатність і готовність до надання клієнту необхідної допомоги з урахуванням специфіки методу, сформованого на основі конкретного теоретичного підходу (КСП-4);
- застосування технологій професійного втручання, здійснення соціально-правового захисту та представництво інтересів клієнтів (КСП-5);
- уміння налагоджувати, підтримувати і розвивати міждисциплінарне професійне співробітництво, корпоративну відповідальність на основі знання системи органів і служб, які задіяні до роботи із складними життєвими обставинами клієнтів (КСП-6);
- готовність ініціювати громадські дискусії, рухи, орієнтовані на зміни у суспільстві, оптимізацію психологічного здоров'я і соціального обслуговування населення, ефективно втручатися у процес розв'язання проблем найбільш дискримінованих і вразливих верств населення (КСП-7);
- володіння навичками розробки проектів і заявок для участі в українських та міжнародних конкурсах з метою отримання фінансування для інноваційних послуг або розвитку наукових, дослідницьких контактів (КСП-8);
- уміння вирішувати проблеми клієнтів шляхом активізації їх власних ресурсів (КСП-9);
- володіння навичками роботи з комп'ютером, використання інформаційних технологій для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі психології (КСП-10);
- розробка і впровадження інформаційно-просвітницьких програм та соціальної реклами (КСП-11).

Програмні результати навчання:

- здатність використовувати концептуальні знання, застосувати інноваційні підходи для вирішення психологічних завдань;
- генерувати ідеї та завдяки власному досвіду приймати рішення та доносити їх до фахівців в галузі психологічної науки та міждисциплінарних знань;
- управляти комплексними діями або проектами;
- формувати комунікаційну стратегію;
- використовувати іноземну мову на професійному рівні;
- навчатись з високим рівнем автономності та мобільності, орієнтуватись на ринку праці, пов'язувати свою кар'єру з продовженням освіти;
- змінювати профіль діяльності в залежності від змін стратегії розвитку організації, технологічних умов;
- використовувати в професійній діяльності знання психологічної структури життя людини, закономірностей психічного розвитку;
- уміння самостійно працювати з інформацією, у ситуації професійної взаємодії застосовувати навички медіації;
- здатність до фасилітації на груповому та командному рівні;
- вміння проектувати діяльність, здійснювати управління процесами та змінами;
- використовувати інформаційні технології та програмне забезпечення в професійній діяльності;
- приймати рішення і вибирати стратегії поведінки та діяльності з урахуванням запитів клієнтів та етики професійної діяльності;
- вміння здійснювати аналіз фахової наукової психологічної літератури;
- вміння формувати програму психологічної допомоги особистості в різних кризових ситуаціях.

Здатність до працевлаштування:

магістр зі спеціальності 053 «Психологія» може виконувати професійну роботу згідно із Державним класифікатором професій ДК 003:2010, та займати наступні первинні посади: психолог, практичний психолог, молодший науковий співробітник, консультант психолого-медико-педагогічної комісії, науковий консультант у державних та громадських установах, психолог маркетингових відділів кампаній та відділів по роботі з персоналом, викладач вищого навчального закладу, керівник структурного підрозділу – головний спеціаліст, консультант з питань здорового способу життя, керівник проектів та програм у сфері нематеріального виробництва.